

LA SUBSTITUCIÓ LINGÜÍSTICA AL PAÍS VALENCIÀ

Sessió a càrrec de Lluís Alpera i Francesc Gimeno (25 de maig de 1990)

Nota: L'article titulat «Cap a una anàlisi sociolingüística del País Valencià», que publiquem en aquest mateix número, inclou els elements i les dades que van servir els autors per fer la presentació d'aquesta sessió.

DISCUSSIÓ

En el transcurs de l'exposició, i quan els autors comentaven les actituds lingüístiques reflectides en les taules IX, X i XI, **Miquel Strubell** va suggerir una altra lectura dels índexs d'acceptació del valencià parlat en algunes de les regions estudiades. Concretament, a Miquel Strubell li agradaria saber si l'índex ,2 d'Oriola (taula IX), que és el resultat de la pregunta «¿Se sent incòmode quan sent que parlen en valencià?», demostra una intolerància activa o revela, en canvi, un desconeixement del valencià.

Entrant ja en el debat, **Joan Maria Romaní** considera que a l'enquesta apareixen massa adults que llegeixen bé el castellà (segons la taula II, 95 % dels enquestats el llegeix «prou bé»).

Teresa Turell fa dues observacions. La primera —de tipus metodològic— se centra en les actituds i intenta esbrinar si els autors tenien un instrument per mesurar l'ús real de la llengua. En la taula VII —en la qual apareixen les activitats principals dels enquestats—, Teresa Turell hi troba a faltar grups. De fet, Teresa Turell ja s'adona que són sectors i no grups socio-professionals. A la segona observació, **Francesc Gimeno** respon que l'enquestador no es basava en els ingressos, sinó que es fixava en l'equipament de la llar. Els autors de l'estudi (sociòlegs i lingüistes) han partit de la hipòtesi de treball de Quico Mira (professions mòbils i no mòbils). Quan mira la taula VII, **Miquel Strubell** només hi veu els pagesos i la resta.

A **Vicent Pitarch** no el convenç la distribució territorial (les regions Alcoi-Gandia, Castelló, València, Alacant, Requena-Sogorb i Oriola de l'enquesta). Vicent Pitarch pensa que no és operativa i que amaga el problema real: que els quatre nuclis urbans donen totes les pantes. Vicent Pitarch pensa que hauria estat millor fer Castelló (tota la província), l'Horta i València, Alacant i Elx, i la resta del País Valencià. **Francesc Gimeno** respon que el nomenclàtor presentat dona una visió general però objectiva. Amb la taula I al davant, **Francesc Vallverdú** creu que la distribució territorial no amaga res. **Joaquim Torres** afegeix que, pensant en l'exposició, els autors han tret dades segons la magnitud de les poblacions.

Vicent Pitarch vol confirmar si, d'acord amb els índexs de la taula VI sobre l'actuació comunicativa bilingüe a l'àmbit familiar, la classe mitjana està substituint la llengua. **Francesc Gimeno** respon afirmativament i afegeix que són les persones de les ocupacions mòbils (serveis, estudiants) les que canvien. L'índex 2,1 de la classe baixa s'explica per la presència dels immigrants.

Tornant a la primera pregunta que havia fet **Teresa Turell**, i que havia quedat sense resposta, **Francesc Gimeno** aclareix que les actituds lingüístiques detectades per l'equip d'enquestadors són directes. També explica —a petició de **Joan Maria Romaní**— que l'enquesta va ser feta per un equip professional de persones bilingües. **Joaquim Torres** comenta que es tracta d'un treball quantitatiu, i no qualitatiu com sembla que demanava

Teresa Turell. Les dades per grups d'edat —que interessin a Miquel Strubell—, hi són, i es publicaran en un segon volum.

Joaquim Torres i **Francesc Vallverdú** comparen les dades de l'enquesta i les del cens i observen —tenint en compte que l'enquesta s'ha fet a majors de 15 anys i el cens a majors de 2 anys— que hi ha un notable paral·lelisme en els resultats.

Emili J. Boix es fixa en el diasistema català/castellà proposat en la fig. 1 —el qual presenta les varietats valencianes— i el troba massa simètric, massa idealitzador. **Francesc Gimeno** respon que no hi ha llengües pures, i que el parlant és el responsable dels compromisos entre una i altra llengua.

Miquel Strubell proposa eliminar la paraula bilingüe de les taules V, VI i VII (actuació comunicativa bilingüe de l'àmbit familiar en funció de les regions valencianes, de les classes socials subjectives i de l'activitat principal de l'enquestat) perquè no permet identificar les persones bilingües. **Joaquim Torres** es pregunta si hi ha monolingüisme valencià a l'àmbit familiar.

Quan finalment **Miquel Strubell** pregunta si aquest estudi servirà per elaborar una política lingüística, **Lluís Alpera** respon que els polítics en tenen una còpia i que alguns van començar a fer alguna cosa però que de seguida van tirar endarrera. Miquel Strubell troba increïble que s'encarregui un estudi i que no es publiqui.